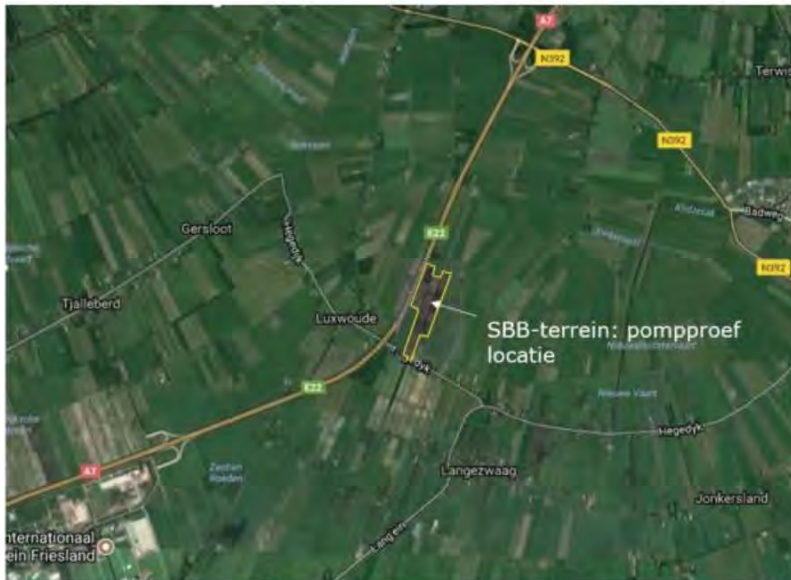


Notitie

Betreft : Vormvrije m.e.r.-beoordeling pompproef Luxwoude
Datum : 22 december 2017
Kenmerk : AO22122017
Archiefcode : Luxwoude
Kopie : Projectgroep pompproef Luxwoude, Wetterskip Fryslân

1. Inleiding

In het kader van de zoektocht naar en ontwikkeling van een nieuw grondwaterwingebied in de provincie Fryslân is waterbedrijf Vitens voornemens om een pompproef uit te voeren in het potentieel waterwingebied Luxwoude.



Figuur 1: ligging potentieel waterwingebied Luxwoude

Achtergrondinformatie over de ontwikkelingen van de drinkwatervoorziening in Fryslân en de daaruit voortvloeiende zoektocht staan beschreven in Bijlage 1. Voor het kunnen uitvoeren van een pompproef (tijdelijke grondwateronttrekking van 4-8 weken) is een onttrekkingsvergunning en een lozingsvergunning in het kader van de Waterwet nodig die aangevraagd moet worden bij Wetterskip Fryslân. Bij het vooroverleg voor het aanvragen van de vergunning is gebleken dat voor de genoemde activiteiten een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is. Voorliggende notitie is een uitwerking van de genoemde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Voor het schrijven van deze notitie is gebruik gemaakt van de algemene aanbevelingen voor aanpak van de vormvrije m.e.r.-beoordeling zoals aangegeven op de site van Kenniscentrum InfoMil. Het uitvoeren van een pompproef zoals hierna beschreven valt in de m.e.r. beoordeling onder categorie 15.2 van de D-lijst besluit milieueffectrapportage.

Notitie

1. **Onderdeel D. Activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan de procedure als bedoeld in de [artikelen 7.16 tot en met 7.20 van de wet van toepassing is](#)**

D 15.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 1,5 miljoen m ³ of meer per jaar.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet.	Het besluit, bedoeld in de artikelen 6.4 of 6.5, onderdeel b, van de Waterwet, dan wel van het besluit tot vergunningverlening bedoeld in een verordening van een waterschap
-----------	--	---	--	--

2. Doel van de pompproef

Als onderdeel van het uit te voeren hydro(geo)logisch onderzoek wil Vitens een kortdurende pompproef houden in het potentiële wingebied Luxwoude. De uit te voeren pompproef heeft als doel gegevens te verzamelen over o.a.:

- Geologische opbouw van de ondergrond van het waterwingebied.
- Kwantificeren van de bodemparameters van de ondergrond: grondsoorten, korrelgrootte, doorlatendheid en aanwezigheid van scheidende lagen
- Technische mogelijkheden om water te kunnen winnen uit de ondergrond
- Mogelijke effecten die er kunnen optreden als er een toekomstig permanent waterwingebied gerealiseerd gaat worden, waarbij jaarlijks grote hoeveelheden grondwater onttrokken gaat worden
- De aanwezige grondwaterkwaliteit. O.a. de ligging van het zoet/zoutgrensvlak en waterkwaliteitsparameters die nodig zijn om te kunnen bepalen welke waterzuivering nodig is om het grondwater te kunnen opwerken tot drinkwaterkwaliteit.

Op basis van de pompproef en verder beschikbaar komende info uit het boorprogramma beslist Vitens of al dan niet verder wordt gegaan met de ontwikkeling van deze locatie.

De verzamelde informatie zal, bij verdere ontwikkeling, ook gebruik worden om het bestaande grondwatermodel verder te detailleren en te optimaliseren om nauwkeurige berekeningen uit te kunnen voeren ter onderbouwing van de m.e.r. beoordeling en vergunningaanvraag voor realisatie van een definitief waterwingebied op de locatie Luxwoude. De te houden kortdurende pompproef dient om informatie te verzamelen voor de m.e.r. die in een later stadium doorlopen zal worden.

3. Globale beschrijving van de ingreep.

Realisatie van de pompput en monitoringbuizen

Voor het uitvoeren van de pompproef zal één tijdelijke onttrekkingsput en zullen meerdere grondwatermonitoringbuizen gerealiseerd worden. Voor de aanleg van de pompput en één diepere monitoringbuis wordt in overleg met de eigenaar van het bosperceel (Staatsbosbeheer) een werkruimte gekapt van ca. 40*45 meter. Het betreft hier een deel van het bos waar de bomen zijn aangetast door de essentaksterfte. De overige monitoringbuizen zullen met een kleine pulsboorstelling gerealiseerd worden. Voor de aanleg van deze monitoringsbuizen hoeven in principe geen bomen gekapt te worden en zal er alleen waar nodig enig snoeiwerk plaats vinden. Tijdens de aanleg zal er een rijplatenbaan gelegd worden over een bestaand graspad om beschadiging te voorkomen. Het realiseren van de pompput en monitoringsputten zelf gebeurd door een BRL gecertificeerd bedrijf (BRL-2100) waarbij alleen water uit het onderliggende watervoerende pakket of water van drinkwaterkwaliteit gebruik mag worden. Vitens schrijft voor dat er als hoofdbron

Notitie

Dit water zal na een beluchtings- en ontijzeringsstap geloosd worden op de naastgelegen afvoersloot van het waterschap. Het onttrekkingsdebiet bedraagt maximaal 110 m³/ per uur. Totaal zal er in een periode van 4-8 weken maximaal 148000 m³ water onttrokken worden. In de monitoringsbuizen komen automatische waterdrukmeters (Divers) te hangen die frequent de (verandering van) grondwaterstanden en stijghoogten registreren. Na uitvoeren van de proef zullen de geregistreerde gegevens (o.a. onttrekking, neerslag/verdamping en grondwaterstanden) gebruikt worden om de onderzoeksdoelen in beeld te brengen.

4. Mogelijke effecten, uitvoeren van een natuurtoets

Voor realisatie en uitvoering van de pompproef zijn er een aantal mogelijke effecten of effectenrelaties die beschreven kunnen worden. Het betreft globaal gezien een tweedeling in effecten:

- A. Aanleg van de pompput en waarnemingsputten.
- B. Kortdurend onttrekken en lozen van grondwater.

Om te voorkomen dat er in het gebied waar gewerkt wordt mogelijke flora en fauna verstoord zal worden, heeft Vitens aan ecologisch onderzoeksbureau Altenburg en Wymenga opdracht gegeven een natuurtoets uit te voeren. Mocht er uit de natuurtoets blijken dat er kwetsbare natuur aanwezig is dan zullen in overleg de werkzaamheden aangepast worden of zullen voorgeschreven mitigerende maatregelen genomen worden. In de natuurtoets zal ook aandacht besteed worden aan mogelijke effecten van inrichten van het werkterrein, het uitvoeren van de boorwerkzaamheden (inclusief aan en afvoer van materieel) en het uitvoeren van de pompproef (onttrekken en lozen van grondwater) waarbij tijdelijk een aggregaat gebruikt zal worden.

Mogelijke nadelige effecten van het kortduren onttrekken van grondwater op nabijgelegen natuur worden niet verwacht. Indicatieve grondwatermodelleringsresultaten laten zien dat alleen in de directe omgeving van het wingebied freatische grondwaterstandsverlagingen van maximaal 50 cm worden verwacht in geval er permanent 6,5 miljoen m³/jaar wordt onttrokken (zonder compenserende maatregelen en optimalisatie van de inrichting van de winning). Echter in het geval van de pompproef wordt er kortdurend maximaal 148000 m³ grondwater onttrokken gedurende een periode van maximaal 8 weken. (Op jaarbasis zou dit uitkomen op 963000 m³, echter na 8 weken wordt de onttrekking al weer gestaakt). Daarna wordt de pomp stopgezet en zal de grondwaterstand zich snel herstellen. Ook voor nabijgelegen bebouwing worden geen problemen verwacht als gevolg van de tijdelijke pompproef.

Het dichtstbijzijnde natura 2000 gebied ligt op ca. 5 kilometer afstand. Mogelijke effecten op de grondwaterstand als gevolg van de kortdurende pompproef kunnen uitgesloten worden. De indicatieve modelberekeningen tonen zelfs in geval van een grote onttrekking van 6,5 miljoen m³ per jaar geen freatische verlagingen aan nabij het Natura 2000 gebied.

5. Conclusies

Vitens is voornemens om gedurende een korte periode een pompproef uit te voeren in een bosperceel van Staatsbosbeheer gelegen nabij Luxwoude. Voor het uitvoeren van een pompproef zullen een pompput en meerdere monitoringsbuizen gerealiseerd worden. Hiervoor zal een klein werkterrein van ca. 40*45 meter ingericht worden waarbij een aantal zieke bomen gekapt zullen worden. Tijdens de uitvoering van de pompproef zal gedurende een periode van 4 tot maximaal 8 weken grondwater onttrokken worden uit de ingerichte pompput waarbij de grondwaterstanden en stijghoogten in de nabij ingerichte monitoringsbuizen frequent gemeten zullen middels automatische drukopnemers. Na het stopzetten van de grondwaterpomp zal de grondwaterstand in het gebied zich zeer snel herstellen. Vitens heeft opdracht gegeven aan een ecologisch adviesbureau om een natuurtoets uit te voeren om mogelijke nadelige effecten van de werkzaamheden in beeld te krijgen en zo nodig de plannen te wijzigen of nadelige effecten te mitigeren.

Notitie

Uit de onderliggende vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt niet dat er nadelige gevolgen voor de omgeving en nabijgelegen gevoelige natuur te verwachten zijn. De pompproef heeft een tijdelijk karakter en zal informatie opleveren die ingebracht zal worden bij de m.e.r.-beoordeling die uitgevoerd zal worden ter onderbouwing van de vergunningaanvraag in het kader van de Waterwet bij de voortzetting van project: "realisatie waterwinning Luxwoude" dat de komende jaren uitgevoerd zal worden bij gunstig onderzoeksresultaat van deze pompproef.